

Stop Teen Mom

อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์ให้เห็นสภาพอำเภอ

โรงพยาบาลวังน้ำเย็นเป็นโรงพยาบาลขนาด ๖๐ เตียงมีสูติแพทย์ ๑ คน การทำงานเป็นระบบเครือข่ายคปสอ.วังน้ำเย็น – วังสมบูรณ์ มีรพ.สต.อยู่ในความรับผิดชอบจำนวน ๑๓ แห่ง จำนวนสถานศึกษา ๕๓ แห่ง แบ่งเป็นระดับอาชีวะ ๑ แห่ง ระดับมัธยมจำนวน ๔ แห่ง ประถมศึกษาจำนวน ๔๘ แห่ง มีประชากรเพศหญิงอายุ๑๐-๒๐ปี จำนวน ๗,๑๔๐ คน พบว่าหญิงตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์อายุน้อยกว่า ๒๐ ปี ในปี ๒๕๕๔ จำนวน ๒๒๒ ราย(๔๓.๓๖) ปี๒๕๕๕ จำนวน ๒๐๙ ราย (๔๕.๒๔) ปี ๒๕๕๖ จำนวน ๒๒๑ ราย(๔๒.๒๖) ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๑๐๕ ราย(๒๖.๖๓) แบ่งเป็นหญิงตั้งครรภ์ อายุต่ำกว่า ๒๐ปี ตั้งครรภ์แรกดังนี้ ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๑๘๒ ราย(อายุ ๑๑ ปี๑ราย) ตั้งครรภ์หลัง ๓๐ ราย ปี๒๕๕๕ ตั้งครรภ์แรกจำนวน ๑๙๐ ราย ตั้งครรภ์หลัง ๑๙ ราย ปี๒๕๕๖ ตั้งครรภ์แรกจำนวน ๒๐๓ ราย ตั้งครรภ์หลัง ๑๘ ราย ปี๒๕๕๗ ตั้งครรภ์แรกจำนวน ๘๕ ราย ตั้งครรภ์หลัง จำนวน ๒๐ ราย

ส่วนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและระบบสาธารณสุขของอำเภอ

ข้อมูล/ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗
ร้อยละหญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุน้อยกว่า ๒๐ ปี ครรภ์แรก	<๒	๒.๖๖ (๑๙๐/๖,๔๗๑)	๓.๑๓ (๒๐๓/๖,๔๗๑)	๑.๑๙ (๘๕/ ๗,๑๔๐)
ร้อยละของการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงที่มีอายุน้อยกว่า ๒๐ ปีที่อยู่ในวัยเรียน	<๑๐	๑๐ (๑๙/๑๙๐)	๘.๘๖ (๑๘//๒๐๓)	๒๓.๕๒ (๒๐/๘๕)
อัตราการกินคลอดก่อนกำหนด น้ำหนัก< ๒,๕๐๐กรัม	<๗	๖.๙๗ (๑๕/๒๑๕)	๗.๓๘ (๑๑/๑๔๙)	๑๔.๔๙ (๒๐/๑๓๘)
อัตราการคุมกำเนิดในหญิงหลังคลอด อายุ <๒๐ ปี	>๗๐	๗๑.๖๒ (๑๕๔/๒๑๕)	๗๗.๑๘ (๑๑๕/๑๔๙)	๘๘.๔๐ (๑๒๒/๑๓๘)
จำนวน Teenage มา ANC ซ้ำ		N/A	N/A	๔๘.๒๓ (๔๑/๘๕)
จำนวน Teenage มีภาวะโลหิตจาง <๓๓% (Lab ๒)		N/A	N/A	๒๙.๔๑ (๒๕/๘๕)
จำนวน Teenage คลอดทารก LBW		N/A	N/A	๗.๒๔ (๑๐ /๑๓๘)
จำนวน Teenage คลอดทารก BA		N/A	N/A	๒.๑๗ (๓ / ๑๓๘)

จากการนำข้อมูลมาวิเคราะห์พบว่า ในปี ๒๕๕๔ มีหญิงตั้งครรภ์แรกอายุ ๑๔ และ ๑๘ ปี ติดเชื้อเอชไอวี และพบว่ายังมีหญิงตั้งครรภ์อายุน้อยลงจากเดิม ๑๓ ปี มาเป็นอายุ ๑๑ ปี หลังเข้าไปให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาและจัดกิจกรรมในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องพบว่าหญิงตั้งครรภ์แรกอายุ < ๒๐ ปี มีจำนวนลดลงอย่างเห็นได้ชัดในปี ๕๖ ร้อยละ ๓.๑๓ (๒๐๓ ราย) และปี ๕๗ ร้อยละ ๑.๑๙ (๘๕ ราย) ในส่วนที่ยังเป็นปัญหาอยู่คือ มีหญิงอายุ < ๒๐ ปี ตั้งครรภ์ซ้ำเพิ่มขึ้นคือ ปี ๕๖ ร้อยละ ๘.๘๖ (๑๘/๒๐๓) ปี ๕๗ ร้อยละ ๒๓.๕๒ (๒๐/๘๕) มีที่ไม่มาฝากครรภ์จำนวน ๗ ราย มีการฝากครรภ์ล่าช้าในปี ๒๕๕๗ ร้อยละ ๔๘.๒๓ (๔๑/๘๕) มีภาวะโลหิตจางร้อยละ ๒๙.๔๑ (๒๕/๘๕) มีทารกที่คลอดก่อนกำหนด มีน้ำหนัก < ๒,๕๐๐ กรัม เพิ่มขึ้นในปี ๕๖ จากร้อยละ ๗.๓๘ เป็นร้อยละ ๑๔.๔๙ ในปี ๕๗ และพบว่า เด็กคลอดมีภาวะขาดออกซิเจนร้อยละ ๒.๑๗ (๓/๑๓๘)

จากผลการวิเคราะห์พบว่าความสัมพันธ์ของปัญหาหญิงตั้งครรภ์อายุ < ๒๐ ปี ตั้งครรภ์ซ้ำมีจำนวนเพิ่มขึ้นรวมทั้งมาฝากครรภ์ล่าช้าทำให้มีภาวะโลหิตจางส่งผลต่อมารดาและทารกที่เกิดมามีน้ำหนัก < ๒,๕๐๐ กรัม และคลอดก่อนกำหนดรวมทั้งมีปัญหาลดลงได้

➤ สาเหตุจาก

๑. หญิงตั้งครรภ์อายุ < ๒๐ ปี ในเขตคปสอ. วังน้ำเย็น - วังสมบูรณ์ ขาดความรู้และความตระหนักเรื่องทักษะชีวิตเรื่องเพศศึกษา อนามัยแม่และเด็ก และการวางแผนครอบครัว

๒. ประเด็นสำคัญ/ความเสี่ยงทางคลินิก คือ หญิงตั้งครรภ์อายุ < ๒๐ ปี มีการตั้งครรภ์ซ้ำเพิ่มขึ้น มีการฝากครรภ์ซ้ำทำให้เกิดมีภาวะโลหิตจางและส่งผลให้ทารกมีน้ำหนักน้อยกว่า ๒,๕๐๐ กรัม และคลอดก่อนกำหนดรวมทั้งมีปัญหาลดลงได้

ส่วนที่ ๓ วิเคราะห์การจัดบริการสุขภาพที่มีคุณภาพเชื่อมระบบกับแม่ข่ายและเชื่อมกับชุมชน

➤ กระบวนการพัฒนาให้ได้คุณภาพ

๑. ปี ๒๕๕๖ ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา การคุมกำเนิดและทักษะชีวิตที่โรงเรียนมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา ในตำบลวังน้ำเย็นจำนวน ๕ โรงเรียน และขยายในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ ในตำบลวังน้ำเย็น ทั้งหมด ๙ แห่ง

๒. ปี ๒๕๕๖ อบรมนักเรียนแกนนำและจัดตั้งกลุ่ม "เพื่อนช่วยเพื่อนวัยใสจิตอาสาหยุดปัญหาเด็กหญิงแม่" นำร่อง ๑ โรงเรียน ๑ โรงพยาบาล ในโรงเรียนวังน้ำเย็นวิทยาคม เพื่อเป็นวิทยากรในการดำเนินงานการป้องกันด้านปัญหาสุขภาพ และการป้องกันการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร

๓. ปี ๒๕๕๖ อบรมให้ความรู้เรื่องอนามัยเจริญพันธุ์และอนามัยแม่และเด็ก การวางแผนครอบครัวให้กับ.อสม.ในเขตตำบลวังน้ำเย็น

๔. ปี ๒๕๕๗ ให้ความรู้กับนักเรียนในเครือข่ายคปสอ. วังน้ำเย็น-วังสมบูรณ์ ในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๗ จำนวน ๑๕๐ คน

๕. ปี ๒๕๕๗ วิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา teenage pregnancy ในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๗

๖. ปี ๒๕๕๗ จัดประชุมคณะเจ้าหน้าที่รพสต.ระดับอำเภอวังน้ำเย็น-วังสมบูรณ์ เพื่อคืนข้อมูลให้กับชุมชน

๗. ปี ๒๕๕๗ สนับสนุนให้เครือข่ายโรงเรียนมัธยมศึกษาใน คปสอ. วังน้ำเย็น-วังสมบูรณ์ พัฒนานักเรียนแกนนำในโรงเรียนที่รับผิดชอบ

๘.ปี ๒๕๕๗ ประชาสัมพันธ์เชิงรุกในหมู่บ้านและทางรายการวิทยุ โดย อสม. เพื่อให้มีการฝากครรภ์เร็วก่อน ๑๒ สัปดาห์และฝากครรภ์ครบ ๕ ครั้งตามเกณฑ์

๙.ปี ๒๕๕๗ คลินิกฝากครรภ์ งานห้องคลอดและงานหลังคลอด ในโรงพยาบาลวังน้ำเย็น มีการรวบรวมข้อมูล teenage pregnancy เพื่อนำมาวิเคราะห์และวางแผนการดำเนินงานในปีต่อไป

๑๐.ปี ๒๕๕๗ เก็บข้อมูล teenage pregnancy ที่มาคลอดทั้งหมด เพื่อนำมาทบทวนหาสาเหตุร่วมกับทีม PCT

๑๑.ปี ๒๕๕๗ เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานหลังคลอดให้ความรู้เรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอด การวางแผนครอบครัวและการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ให้กับหญิงหลังคลอดและผู้ดูแล

๑๒.ปี ๒๕๕๗ ให้บริการการคุมกำเนิดทุกรายโดยความสมัครใจที่คลอดในโรงพยาบาลวังน้ำเย็น โดยผ่านกระบวนการทำ Family counseling ก่อนกลับบ้าน เพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ที่ ๒ ในหญิงอายุ <๒๐ ปี

ส่วนที่ ๔ ประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมา มีทิศทางและแนวทางการพัฒนาต่อเนื่องอย่างไร

➤ แนวทางการพัฒนา

๑.ปี ๒๕๕๘ นำข้อมูล ปัญหา teenage pregnancy เข้าในที่ประชุม MCH เพื่อหาแนวทางการแก้ไขร่วมกัน

๒.ปี ๒๕๕๘ ให้บริการฉีดยาคุมกำเนิดในหญิงหลังคลอดอายุ<๒๐ปี ที่คลอดใน โรงพยาบาลวังน้ำเย็นทุกรายให้ได้ ร้อยละ๙๐

๓.ปี ๒๕๕๘ สนับสนุนและติดตามการจัดกิจกรรมของเครือข่ายวิทยากรนักเรียนแกนนำอนามัยเจริญพันธุ์วัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมที่ให้ความรู้ให้แก่นักเรียนในโรงเรียนของตนเอง

๔.สนับสนุนให้ รพ.สต.ในเครือข่ายวังน้ำเย็น จัดตั้งคลินิก “เพื่อนใจวัยรุ่น” ในรพ.สต. เพื่อเป็นศูนย์ให้คำปรึกษาอย่างเป็นมิตรสำหรับวัยรุ่น

๕.กระตุ้นให้เจ้าหน้าที่รพ.สต.ใน คปสอ.วังน้ำเย็น-วังสมบูรณ์ ให้ความรู้เรื่องทักษะชีวิตในโรงเรียนให้กับเด็กมัธยมศึกษา

๙.ปี ๒๕๕๘ คลินิกฝากครรภ์ งานห้องคลอดและงานหลังคลอด ในโรงพยาบาลวังน้ำเย็นมีการรวบรวมข้อมูล teenage pregnancyเพื่อนำมาวิเคราะห์และวางแผนการดำเนินงานในปีต่อไป

๑๐.ปี ๒๕๕๘ มีการติดตามเยี่ยมหลังคลอดตามแนวทางสายใยรัก

ส่วนที่ ๕ ผลงานและสิ่งที่ภาคภูมิใจ

๑.หญิงตั้งครรภ์อายุ< ๒๐ปี ครรภ์แรกใน คปสอ.วังน้ำเย็น-วังสมบูรณ์ มีจำนวนลดลงจากร้อยละ ๓.๑๓ เป็นร้อยละ ๑.๑๙

๒.ให้บริการคุมกำเนิดหญิงหลังคลอดที่คลอดในโรงพยาบาลวังน้ำเย็นได้เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๖ ร้อยละ ๗๗.๑๘ เป็นร้อยละ ๘๘.๔๐ ในปี ๒๕๕๗

๓.เป็นวิทยากรร่วมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องครอบครัวอบอุ่นและการป้องกันการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ที่ไบเทคบางนา วันที่ ๑-๓ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๗

๔.เป็นวิทยากรร่วมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การประชุมระดับประเทศในงาน “สุขภาวะทางเพศแห่งชาติครั้งที่๑” เรื่องการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ที่อิมแพคเมืองทองธานี เดือนกันยายน พ.ศ.๒๕๕๗

๕.ร่วมกับนักเรียนแกนนำอนามัยเจริญพันธุ์โรงเรียนวังน้ำเย็นวิทยาคมจัดอบรมให้ความรู้เรื่องทักษะชีวิตและเพศศึกษารอบด้านแก่นักเรียนแกนนำของโรงเรียนในตำบลวังน้ำเย็นจำนวน ๘ แห่ง

๖.นักเรียนแกนนำจิตอาสาหยุดปัญหาเด็กหญิงแม่โรงเรียนวังน้ำเย็นเข้ารับนักเรียนพระราชทาน

๗.เจ้าหน้าที่คปสอ.วังน้ำเย็น-วังสมบูรณ์ ติดตามเยี่ยมหลังคลอดตามแนวทางสายใยรัก

๘.ผู้บริหารและชุมชน หมู่ ๑๘ บ้านวังบูรพา เห็นด้วยกับการติดตั้งตู้ถ่วงยางอนามัยในโรงเรียน เพื่อลดปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยเรียน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕

๙.วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๗ ลงสื่อบข่าว “วังน้ำเย็นตั้งตู้ถ่วงยางในโรงเรียนแห่งแรกไร้แรงต้าน”
โดยหนังสือผู้จัดการออนไลน์

๑๐.วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ออกรายการข่าวที่นี้ Thai PBS เรื่องการติดตั้งตู้หยอดถ่วงยาง
อนามัยในโรงเรียน